

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. vasario 21 d.*

„Augalų apsaugos produktai – Veiklioji medžiaga cipermetrinas – Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/2049 – Prašymas atlikti vidaus peržiūrą – Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnio 1 dalis – Prašymo atmetimas – EFSA nustatytos svarbios probleminės sritys – Rizikos vertinimas ir valdymas – Atsargumo principas – Komisijos diskrecija“

Byloje T-536/22

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokato A. Bailleux,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Becker, G. Gattinara ir M. ter Haar,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. da Silva Passos, teisėjai I. Reine ir T. Pynnä (pranešėja),

posėdžio sekretorė H. Eriksson, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2023 m. spalio 12 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą¹

- 1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)* prašo panaikinti 2022 m. birželio 23 d. Europos Komisijos sprendimą (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo ji atmetė prašymą atlikti vidaus peržiūrą, ieškovės pateiktą pagal

* Proceso kalba: prancūzų.

¹ Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano esant tikslinga paskelbti.

2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006, p. 13) 10 straipsnį, dėl 2021 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/2049, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką pratęsiamas veikliosios medžiagos cipermetrino kaip keistinos medžiagos patvirtinimo galiojimas ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas (OL L 420, 2021, p. 6).

I. Ginčo aplinkybės

- 2 Cipermetrinas yra piretroidų šeimos insekticidas. Ši insekticidų šeima plačiai naudojama Europos Sąjungoje kovojant su kultūrinių augalų kenkėjais. Cipermetrinas yra labai toksiškas vabzdžiams.
- 3 2005 m. rugsėjo 16 d. Direktyva 2005/53/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 91/414/EEB, įtraukiant chlorotalonilą, chlorotoluroną, cipermetriną, daminozidą ir tiofanatmetilą kaip veikliąsias medžiagas (OL L 241, 2005, p. 51) Komisija į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 11 t., p. 332) I priedą įtraukė cipermetriną kaip veikliąją medžiagą. Laikoma, kad į Direktyvos 91/414 I priedą įtrauktos veikliosios medžiagos yra patvirtintos pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinanti Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009, p. 1) ir yra išvardytos 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011, kuriuo dėl patvirtintų veikliųjų medžiagų sąrašo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 1107/2009 (OL L 153, 2011, p. 1), priedo A dalyje.
- 4 Šio patvirtinimo galiojimas turėjo baigtis 2016 m. vasario 28 d. Vis dėlto dėl didelio pakartotinio vertinimo ir sprendimų priėmimo procesų vėlavimo 2017 m., 2018 m., 2019 m., 2020 m. ir 2021 m. Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas (toliau – Nuolatinis komitetas) Komisijos įgyvendinimo reglamentais šio patvirtinimo galiojimas buvo pratęstas vieniems metams.
- 5 Vykdydama cipermetrino patvirtinimo galiojimo pratęsimo procedūrą, ataskaitą rengianti valstybė narė (toliau – ARVN), pasikonsultavusi su bendrai ataskaitą rengiančia valstybe nare, parengė patvirtinimo galiojimo pratęsimo vertinimo ataskaitos projektą ir 2017 m. gegužės 8 d. jį pateikė Europos maisto saugos tarnybai (EFSA) ir Komisijai.
- 6 EFSA patvirtinimo galiojimo pratęsimo vertinimo ataskaitos projektą taip pat išplatino pareiškėjams ir valstybėms narėms, kad jie pateiktų pastabų, ir surengė viešas konsultacijas. Paskui gautas pastabas ji persiuntė Komisijai.
- 7 2018 m. liepos 31 d. EFSA pateikė mokslinę nuomonę „Peer Review of the pesticide risk assessment of the active substances Cypermethrin“ (Pesticidų su veikliąja medžiaga cipermetrinu rizikos vertinimo tarpusavio peržiūra) (toliau – EFSA išvados). EFSA joje nurodo keturias „svarbias problemines sritis“.

- 8 Kaip matyti iš EFSA išvadų, ji nustato vieną ar daugiau svarbių probleminių sričių šiais atvejais:
- kai yra pakankamai informacijos, kad būtų galima atlikti tipiško naudojimo būdų vertinimą pagal vienodus principus pagal Reglamento Nr. 1107/2009 29 straipsnio 6 dalį, ir kaip numatyta 2011 m. birželio 10 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 546/2011, kuriuo dėl vienodų augalų apsaugos produktų vertinimo ir registravimo principų įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 (OL L 155, 2011, p. 127), tačiau šis vertinimas neleidžia daryti išvados dėl bent vieno tipiško naudojimo būdo, kad augalų apsaugos produktas (toliau – AAP), kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos, tikėtina neturės jokio kenksmingo poveikio žmonių, gyvūnų sveikatai arba požeminiam vandeniui ar nepriimtino poveikio aplinkai,
 - kai aukštesnio lygio vertinimo nebuvo galima užbaigti dėl informacijos trūkumo, o remiantis žemesniu lygiu atliktu vertinimu negalima daryti išvados dėl bent vieno tipiško naudojimo būdo, kad AAP, kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos, tikėtina neturės jokio kenksmingo poveikio žmonių, gyvūnų sveikatai arba požeminiam vandeniui ar nepriimtino poveikio aplinkai,
 - jeigu, atsižvelgiant į dabartines mokslo ir technikos žinias, naudojant rekomendacinius dokumentus, turimus teikiant prašymą, veiklioji medžiaga neatitinka patvirtinimo kriterijų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 4 straipsnyje.
- 9 Dėl cipermetrino EFSA nustatė šias svarbias problemas:
- didelė rizika vandens organizmams,
 - didelė rizika bitėms,
 - didelė rizika netiksliniams nariuotakojams, esantiems už apdorotos teritorijos ribų,
 - informacijos apie pareiškėjų pateiktuose ekotoksikologiniuose tyrimuose naudojamų pesticidų partijų sudėtį nebuvimas, neleidęs EFSA įsitikinti, kad šios pesticidų partijos atitinka AAP, kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos, tipiško naudojimo būdus, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 5 dalį.
- 10 2019 m. sausio mėn. nuolatinio komiteto posėdyje Komisija pateikė pasiūlymą dėl patvirtinimo galiojimo pratęsimo, kuriuo cipermetrino naudojimas ribojamas rudens ir žiemos sezonais, siekiant apsaugoti bites ir vandens aplinką, taikant rizikos mažinimo priemones, kuriomis siekiama 95 % sumažinti pesticidų patekimą į aplinką, kad būtų išvengta neigiamo poveikio aplinkai.
- 11 Daugumai valstybių narių atsisakius pritarti pasiūlymui dėl patvirtinimo galiojimo pratęsimo su tokiais apribojimais, Komisija paprašė EFSA paskelbti pareiškimą dėl cipermetrino rizikos mažinimo priemonių.
- 12 2019 m. rugsėjo mėn. EFSA paskelbė pareiškimą dėl cipermetrino rizikos mažinimo priemonių (toliau – 2019 m. pareiškimas). Jame EFSA nurodo, kad tik rizikos mažinimo priemonė, kuri daugiau kaip 95 % sumažintų pesticidų patekimą į aplinką, leistų daryti išvadą, kad rizika vandens organizmams yra nedidelė. Ji priėjo prie tokios pat išvados dėl netikslinių nariuotakojų. EFSA taip pat nurodo, kad pateikti tyrimai neapima cipermetrino naudojimo rudenį. Be to, EFSA mano, kad,

siekiant apsaugoti bites, žydinčių piktžolių nebuvimo kultūroje, draudimo purkšti žydinčius kultūrinius augalus ir patekimo į aplinką sumažinimo 54 % pakaktų ir būtų galima daryti išvadą, kad rizika yra nedidelė.

- 13 Po daugelio nuolatinio komiteto posėdžių 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo reglamentą 2021/2049. Vis dėlto šis patvirtinimo galiojimo pratęsimas yra susietas su to reglamento I priede išdėstytais specialiomis nuostatomis.
- 14 2022 m. sausio 20 d. ieškovė, remdamasi Reglamento Nr. 1367/2006 10 straipsnio 1 dalimi, pateikė Komisijai prašymą atlikti Įgyvendinimo reglamento 2021/2049 vidaus peržiūrą, kad jis būtų panaikintas arba pakeistas reglamentu, kuriuo būtų atmestas prašymas pratęsti veikliosios medžiagos cipermetrino patvirtinimo galiojimą. Šiame prašyme ieškovė nurodė priežastis, dėl kurių manė, kad reglamentas prieštarauja atsargumo principui ir Sąjungos pareigai užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, numatytaį SESV 9 ir 11 straipsniuose, 168 straipsnio 1 dalyje ir 191 straipsnio 1 dalyje, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 35 ir 37 straipsniuose, ir, kiek tai susiję su augalų apsaugos produktais, sukonkretintai Reglamente Nr. 1107/2009, visų pirma jo 4 straipsnyje.
- 15 2022 m. vasario 18 d. Komisija paprašė EFSA suteikti techninę ir mokslinę pagalbą, susijusią su visais svarbiais moksliniais įrodymais, pateiktais prašyme atlikti vidaus peržiūrą. Atsakydama į šį prašymą, 2022 m. kovo 15 d. EFSA paskelbė techninę ataskaitą (toliau – techninė ataskaita), joje išnagrinėjo tik vieną ieškovės pateiktą priekaištą dėl to, kad nagrinėjant cipermetrino savybę, susijusią su endokrininės sistemos ardymu, neatsižvelgta į tam tikrus nepriklausomoje literatūroje paskelbtus tyrimus.
- 16 2022 m. liepos 18 d. elektroniniu laišku Komisija pateikė ieškovei ginčijamo sprendimo kopiją prancūzų kalba, prie jos buvo pridėtas priedas, kuriame išdėstyti prašymo atlikti vidaus peržiūrą atmetimo motyvai.

II. Šalių reikalavimai

- 17 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
 - panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 18 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
 - atmesti ieškinį,
 - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

- 19 Grįsdama savo ieškinį ieškovė remiasi vieninteliu pagrindu, grindžiamu atsargumo principo ir Sąjungos pareigos užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, numatytos SESV 9 ir 11 straipsniuose, 168 straipsnio 1 dalyje ir 191 straipsnio 1 dalyje, taip pat Pagrindinių teisių chartijos 35 ir 37 straipsniuose, ir kiek tai susiję su augalų apsaugos produktais, sukonkretintos Reglamente Nr. 1107/2009, visų pirma jo 4 straipsnyje, pažeidimu.
- 20 Ieškovės vienintelį pagrindą sudaro dvi dalys. Pirma dalis susijusi su ginčijamo sprendimo priedo I antraštinėje dalyje pateiktomis pirminėmis pastabomis. Antra dalis susijusi su konkrečiais motyvais, nurodytais to priedo II antraštinėje dalyje siekiant atmesti septynis priekaištus, kuriuos ieškovė pateikė prašyme atlikti vidaus peržiūrą.
- 21 Pirmiausia reikia išnagrinėti klausimą dėl SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje nustatyto ieškinio pareiškimo termino eigos pradžios ir šalių argumentus dėl tam tikrų ieškovės pateiktų argumentų, kuriuos ginčija Komisija, priimtinumą. Taip pat reikia priminti Bendrojo Teismo teisminės kontrolės apimtį.

A. Pirminės pastabos

1. Dėl SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatyto ieškinio pareiškimo termino eigos pradžios

- 22 Nors Komisija neginčija ieškinio priimtinumą dėl vėlavimo, ieškovė per teismo posėdį priminė, jog svarbu, kad Bendrasis Teismas paaiškintų, nuo kada pradedamas skaičiuoti SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytas ieškinio pareiškimo terminas, ir nurodė, kad jis pradedamas skaičiuoti nuo ginčijamo sprendimo kopijos prancūzų kalba pateikimo 2022 m. liepos 18 d., o ne nuo pranešimo apie šį sprendimą pateikimo anglų kalba 2022 m. birželio 23 d.
- 23 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad pagal 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamento Nr. 1, nustatančio kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958, p. 385; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 3), 2 straipsnį institucijoms siunčiami dokumentai siuntėjo pasirinkimu rengiami viena iš oficialių kalbų, o atsakymas rengiamas ta pačia kalba.
- 24 Be to, reikia pažymėti, kad iš jokios Reglamente Nr. 1367/2006 nuostatos nematyti, kad teisės aktų leidėjas būtų ketinęs nukrypti nuo Reglamente Nr. 1 bendrųjų nuostatų, susijusių su kalbų vartojimu, visų pirma nuo šio reglamento 2 straipsnio, kiek tai susiję su prašymais atlikti vidaus peržiūrą, pateiktais pagal Reglamente Nr. 1367/2006 10 straipsnį.
- 25 Šiuo atveju 2022 m. sausio 20 d. ieškovė prancūzų kalba pateikė prašymą atlikti Įgyvendinimo reglamento 2021/2049 vidaus peržiūrą. Reikia konstatuoti, kad būtent ginčijamo sprendimo, kurį ieškovė gavo 2022 m. liepos 18 d., pateikimas prancūzų kalba yra SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatyto ieškinio pareiškimo termino eigos pradžia.
- 26 Kadangi šį ieškinį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2022 m. rugpjūčio 31 d., jis turi būti pripažintas priimtiniu.

2. Dėl Reglamento Nr. 1367/2006 12 straipsniu grindžiamo ieškinio pobūdžio ir peržiūros prašymo bei ieškinio dėl panaikinimo atitikties taisyklės apimties

- 27 Komisija neteigia, kad visas ieškinys yra nepriimtinas, tačiau keliose atsiliepimo į ieškinį ir tripliko dalyse tvirtina, kad kai kurie ieškovės pateikti argumentai nebuvo nurodyti jos prašyme atlikti vidaus peržiūrą. Remiantis peržiūros prašymo ir ieškinio dėl panaikinimo atitikties taisykle, tokie argumentai turi būti pripažinti nepriimtiniais. Pagal šią taisyklę ieškinys dėl panaikinimo negali būti grindžiamas naujais argumentais arba įrodymais, kurių nebuvo peržiūros prašyme (2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 38 ir 39 punktai).
- 28 Komisija neginčija, kad ieškovė gali atsakyti į ginčijamame sprendime jos pradiniam argumentui pagrįsti pateiktus argumentus, tačiau mano, kad taip darydama ji negali pateikti naujų argumentų. Tai pakeistų peržiūros prašymu inicijuotos procedūros „taikymo sritį“, o tam kaip tik ir turėtų būti užkirstas kelias, kaip nurodyta 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1767, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 1367/2006 (OL L 356, 2021, p. 1), 15 konstatuojamojoje dalyje ir 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija* (C-82/17 P, EU:C:2019:719) 39 punkte. Šiuo klausimu Komisija mano, kad nors peržiūros vidaus tvarka procedūros tikslas neabejotinai yra užtikrinti teisę kreiptis į teismą dėl aktų, galinčių pažeisti aplinkos teisę, naudojimas šia procedūra neturėtų pakenkti jos „veiksmingumui“, kuris susijęs su to paties „dalyko“ išsaugojimu per visą šią procedūrą.
- 29 Be to, Komisija primena, kad 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendime *TestBioTech ir kt. / Komisija* (C-82/17 P, EU:C:2019:719) Teisingumo Teismas nurodė, kad prašymą atlikti vidaus peržiūrą pateikęs asmens įrodinėjimo pareiga yra susijusi su „faktinėmis aplinkybėmis ar teisiniais argumentais“ be jokių apribojimų. Taigi, nėra jokių „kontekstinių aplinkybių“, kurioms būtų „netaikoma atitikties logika“.
- 30 Komisijos teigimu, pagal Reglamento Nr. 1367/2006 12 straipsnį ieškinio dėl panaikinimo logika susijusi tik su atsakymo į peržiūros prašymą, kuriame pateikiamas tam tikros priemonės teisėtumo vertinimas, kokybe ir pagrįstumu. Jeigu prašymą atlikti vidaus peržiūrą pateikęs asmens netenkina gautas atsakymas, nes jo ginčijimu pagal 12 straipsnį būtent siekiama, kad šis teisėtumo vertinimas būtų pripažintas negaliojančiu, jis negali pridėti naujų argumentų nepakeisdamas procedūros, pradėtos prašymu atlikti vidaus peržiūrą, dalyko.
- 31 Iš Reglamento 2021/1767 21 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, jog iš pareiškėjo reikalaujama, kad prasidėjus procedūrai jis pateiktų pakankamai pagrįstas teises aplinkybes ar faktus, keliančius „rimtų abejonių“ dėl Sąjungos institucijos ar įstaigos atlikto vertinimo. Vadinasi, ieškovė negali remtis jurisprudencija, susijusia su kitais teismo procesais, kaip antai apeliaciniu skundu ar ieškiniu dėl įsipareigojimų neįvykdymo, nes toks aiškinimas pagal analogiją negali nukrypti nuo aiškinimo kriterijų, kuriuos Teisingumo Teismas tiesiogiai ir konkrečiai nustatė savo jurisprudencijoje dėl Reglamento Nr. 1367/2006.
- 32 Taigi, ieškovės ieškinys, pareikštas gavus atsakymą į jos prašymą atlikti vidaus peržiūrą, negali panaikinti peržiūros procedūros veiksmingumo ir juo gali būti siekiama tik konkrečiai patikrinti, ar peržiūros prašyme ieškovės pateikti argumentai arba realios abejonės buvo išnagrinėti rūpestingai ir įtikinamai argumentuoti.

- 33 Ieškovė apskritai ginčija Komisijos pateiktą atitikties taisyklės aiškinimą. Ji pažymi, kad Komisija nori jos situaciją padaryti neįmanomą: viena vertus, ji ją kaltina kartojant prašyme atlikti vidaus peržiūrą pateiktus argumentus, neatsižvelgiant į ginčijamame sprendime pateiktus argumentus, tačiau, kita vertus, ji tvirtina, kad kai kurie argumentai nepriimtini, nes yra nauji, kadangi juos ieškovė pateikė atsakydama į Komisijos ginčijamame sprendime pirmą kartą pateiktus argumentus. Toks aiškinimas akivaizdžiai prieštarautų teisei į veiksmingą teisminę gynybą ir Reglamento Nr. 1367/2006 esmei.
- 34 Iš Reglamento 2021/1767 15 konstatuojamosios dalies matyti, kad pagal atitikties taisyklę, siekiant užtikrinti prašymo atlikti vidaus peržiūrą „veiksmingumą“ ir užkirsti kelią ieškovams „pakeisti šiuo prašymu inicijuotos procedūros dalyką“, jiems tik draudžiama pateikti „argumentus ar įrodymus, kurių nebuvo prašyme dėl peržiūros“. Atsižvelgiant į įprastą atitikties taisyklės prasmę ir tikslą, sąvokos „motyvai“ ir „įrodymai“ negali būti pagrįstai aiškinamos kaip apimančios bet kokius įrodymus, kuriais siekiama patikslinti ar atsižvelgiant į kontekstą paaiškinti prašyme atlikti peržiūrą jau pateiktą argumentą.
- 35 Šiuo klausimu apeliantė mano, kad šią atitikties taisyklę reikia sugretinti su taisykle, taikoma apeliaciniame procese ir byloje dėl įsipareigojimų neįvykdymo pripažinimo.
- 36 Sąvokos „motyvai“ ir „įrodymai“ taip pat negali būti pagrįstai suprantamos kaip neleidžiančios ieškovui atsakyti į pačios Komisijos pateiktą argumentą, pagrindžiantį jos sprendimą atsisakyti atlikti peržiūrą.
- 37 Atsižvelgdama į šiuos svarstymus, ieškovė prašo Bendrojo Teismo konstatuoti, kad nė vienas elementas, kurio priimtinumą Komisija ginčija, negali būti vertinamas kaip naujas „motyvas“ ar „įrodymas“. Visus šiuos elementus ieškovė pateikė atsakydama į ginčijamame sprendime Komisijos pateiktus argumentus, kuriais grindžiamas jos atsisakymas atlikti peržiūrą. Be to, tai yra konteksto, aiškinimo ar diskusijų elementai, kuriuos Komisija jau žinojo ir kurie negali būti laikomi lemiamais ar savaime galinčiais pagrįsti išvadą dėl neteisėtumo. Šia prasme jie niekaip nekeičia procedūros dalyko ir nekenkia peržiūros procedūros veiksmingumui.
- 38 Reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1367/2006 10 straipsnio 1 dalį bet kuri nevyriausybinė organizacija, atitinkanti šio reglamento 11 straipsnyje numatytus kriterijus, turi teisę motyvuotu prašymu inicijuoti administracinio akto vidaus peržiūrą Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, priėmusioje tą aktą pagal aplinkos teisę. Jei atitinkamo administracinio akto dalykas, kaip šiuo atveju, yra susijęs su sprendimu pratęsti veikliosios medžiagos, kaip antai cipermetrino, patvirtinimo galiojimą, pagal tą nuostatą prašymo atlikti peržiūrą tikslas yra pakartotinai įvertinti tokį patvirtinimą.
- 39 Taigi, prašymu atlikti administracinio akto peržiūrą vidaus tvarka siekiama, kad būtų konstatuotas atitinkamo akto tariamas neteisėtumas arba nepagrįstumas. Be to, tokį prašymą pateikęs asmuo, remdamasis Reglamento Nr. 1367/2006 12 straipsniu, siejama su šio reglamento 10 straipsniu, gali kreiptis į Sąjungos teismą ir dėl sprendimo atmesti prašymą atlikti vidaus peržiūrą kaip nepagrįstą pareikšti ieškinį dėl kompetencijos nebuvimo, esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimo, Sutarčių ar bet kurios teisės normos, susijusios su jų taikymu, pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

- 40 Darytina išvada, kad, remiantis kartu aiškinamais Reglamento Nr. 1367/2006 10 ir 12 straipsniais, ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas, tik jeigu jis pareikštas dėl atsakymo į tokį prašymą, o pagrindai, kuriais grindžiamas panaikinimas, yra konkrečiai susiję su šiuo atsakymu (šiuo klausimu žr. 2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, T-177/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:736, 56 punktą).
- 41 Toks ieškinys negali būti grindžiamas naujais argumentais arba įrodymais, kurių nebuvo peržiūros prašyme, nes priešingu atveju su tokio prašymo motyvavimu susijęs reikalavimas, įtvirtintas Reglamento Nr. 1367/2006 10 straipsnio 1 dalyje, netektų savo veiksmingumo ir būtų pakeistas šiuo prašymu inicijuotos procedūros dalykas (2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendime *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 39 punktas).
- 42 Taigi peržiūros sistemai būdinga tai, kad peržiūros prašymą pateikęs asmuo pateikia konkrečius ir tikslius argumentus, kuriais galėtų būti paneigti vertinimai, kuriais pagrįstas sprendimas išduoti leidimą. Vadinasi, tam, kad paaiškintų peržiūros argumentus taip, kaip to reikalaujama, prašymą atlikti pagal aplinkos teisę priimto administracinio akto peržiūrą vidaus tvarka pateikęs asmuo privalo nurodyti visas faktines aplinkybes ar esminius teisinius argumentus, galinčius patvirtinti pagrįstas, t. y. esmines, abejones dėl atitinkamame akte Sąjungos institucijos ar įstaigos pateikto vertinimo (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 68 ir 69 punktus).
- 43 Be to, Bendrajam Teismui ieškinyje dėl sprendimo atmesti prašymą atlikti vidaus peržiūrą panaikinimo pateiktus pagrindus ir argumentus galima pripažinti priimtiniais tik jeigu šiuos pagrindus ir argumentus ieškovas jau buvo pateikęs prašyme atlikti vidaus peržiūrą ir Komisija turėjo galimybę į juos atsakyti (šiuo klausimu žr. 2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, T-177/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:736, 68 punktą ir 2019 m. balandžio 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, T-108/17, EU:T:2019:215, 55 punktą).
- 44 Vis dėlto, kaip pripažįsta Komisija, negalima iš ieškovės, pareiškiančios ieškinį Bendrajame Teisme pagal Reglamento Nr. 1367/2006 12 straipsnį, reikalauti, kad ji tik pažodžiui atkartotų argumentus, kuriais rėmėsi prašyme atlikti vidaus peržiūrą.
- 45 Viena vertus, kaip ieškovas turi teisę pateikti apeliacinį skundą ir Teisingumo Teisme remtis pagrindais, išplaukiančiais iš skundžiamo sprendimo, kurie skirti teisės požiūriu ginčyti jo pagrįstumą (2007 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Stadtwerke Schwäbisch Hall ir kt. / Komisija*, C-176/06 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2007:730, 17 punktas; 2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija / Siemens Österreich ir kt. ir Siemens Transmission & Distribution ir kt. / Komisija*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 102 punktas ir 2022 m. sausio 25 d. Sprendimo *Komisija / European Food ir kt.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 77 punktas), taip ir pagal Reglamento Nr. 1367/2006 12 straipsnį ieškinį pareiškiantis ieškovas turi turėti galimybę pateikti argumentus, kuriais teisiškai kritikuojamas sprendimo, priimto atsakant į jos prašymą atlikti vidaus peržiūrą, pagrįstumas. Vis dėlto tokie argumentai neturi pakeisti šiuo prašymu inicijuotos procedūros dalyko, nes priešingu atveju ji taptų neveiksminga. Visų pirma juose negali būti naujų argumentų ar įrodymų, kurie galėjo būti pateikti jau prašyme atlikti peržiūrą.
- 46 Kita vertus, argumentas, kuris nebuvo nurodytas peržiūros prašymo pateikimo stadijoje neturi būti laikomas nauju ir nepriimtinu ieškinio Bendrajame Teisme stadijoje, jeigu juo tik išplečiami šiame prašyme jau pateikti argumentai (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2016 m. kovo 3 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-26/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:132, 84 punktą; 2017 m. liepos 13 d. Sprendimo *Saint-Gobain Glass Deutschland / Komisija*, C-60/15 P,

EU:C:2017:540, 51 punktą ir 2020 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Groupe Canal + / Komisija*, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, 28 punktą). Tam, kad naujas argumentas būtų laikomas papildančiu anksčiau pateiktą pagrindą arba priekaištą, jis turi būti pakankamai artimai susijęs su iš pradžių pateiktais pagrindais ir priekaištais, kad jį būtų galima laikyti įprastos per teismo procesą išsiplėtojusios diskusijos dalimi (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2022 m. liepos 13 d. Sprendimo *Delifruit / Komisija*, T-629/20, EU:T:2022:448, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 47 Vis dėlto, atsižvelgiant į Reglamentu Nr. 1367/2006 nustatytos peržiūros procedūros ypatingą pobūdį, tokia galimybė turi būti derinama su būtinybe išsaugoti šios procedūros veiksmingumą, kad ji neleistų ieškovui pakeisti šios procedūros dalyko pateikiant naujus motyvus ar įrodymus, kurie nėra pakankamai glaudžiai susiję su prašymo peržiūrėti pateikimo etape pateiktais priekaištais. Taigi šiuo atveju, kaip teigia Komisija, ieškovė negali remtis naujais „kontekstiniais“ argumentais, kuriais nesilaikoma šios atitikties taisyklės logikos, nebent būtų pripažinta, kad tokie argumentai bet kuriuo atveju yra neveiksmingi.
- 48 Atsižvelgdamas būtent į šiuos argumentus Bendrasis Teismas toliau nagrinės ieškovės pateiktų argumentų priimtinumą kiekvieno konkretaus priekaišto, kuriuo ginčijamas ginčijamo sprendimo pagrįstumas, atveju.

3. Dėl Bendrojo Teismo atliekamos kontrolės apimties

- 49 Pagal Reglamento Nr. 1107/2009 1 straipsnio 3 dalį šio reglamento tikslas – užtikrinti aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį ir pagerinti vidaus rinkos veikimą suderinant AAP pateikimo į rinką taisykles bei kartu padidinti žemės ūkio produktyvumą.
- 50 Įpareigojant užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį Reglamente Nr. 1107/2009 taikomas SESV 11 straipsnis ir 114 straipsnio 3 dalis. SESV 11 straipsnyje numatyta, kad nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politikos ir veiklos kryptis, ypač siekiant skatinti tvarią plėtrą, turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus. Siekiant sukonkretinti šią pareigą SESV 114 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad, norint suderinti teisės aktus, susijusius su vidaus rinkos kūrimu ir veikimu, pateiktuose pasiūlymuose, be kita ko, dėl aplinkos apsaugos, Komisija dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves; pagal atitinkamą kompetenciją šio tikslo taip pat siekia Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba. Aplinkos apsauga yra svarbesnė nei ekonominės priežastys, todėl gali pateisinti net ir dideles neigiamas ekonomines pasekmes kai kuriems ūkio subjektams (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 106 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 51 Be to, Reglamento Nr. 1107/2009 8 konstatuojamojoje dalyje pažymėta, kad reikėtų taikyti atsargumo principą, ir šis reglamentas turėtų užtikrinti, kad pramonės atstovai įrodytų, jog pagamintos ar į rinką pateiktos medžiagos arba produktai neturi jokio kenksmingo poveikio žmonių ar gyvūnų sveikatai arba jokio nepriimtino poveikio aplinkai.
- 52 Tokiomis aplinkybėmis tam, kad Komisija galėtų veiksmingai siekti jai Reglamentu Nr. 1107/2009 iškeltų tikslų, ir atsižvelgiant į sudėtingus techninius vertinimus, kuriuos ji turi atlikti, jai turi būti pripažinta didelė diskrecija (šiuo klausimu žr. 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés / Komisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 75 punktą). Tai pasakytina, be kita ko, apie

sprendimus dėl rizikos valdymo, kuriuos ji turi priimti taikydama minėtą reglamentą (2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 143 punktas).

- 53 Vis dėlto šių įgaliojimų įgyvendinimas neturi išvengti teisminės kontrolės. Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad vykdydamas tokią kontrolę Sąjungos teismas turi patikrinti, kaip laikomasi proceso taisyklių, Komisijos nustatytų faktinių aplinkybių tikslumą, taip pat akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes arba piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimą (žr. 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés / Komisija*, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 76 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 54 Kalbant apie Sąjungos teismo atliekamą nagrinėjimą, ar buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, reikia pažymėti, kad, siekiant įrodyti, jog Komisija, vertindama sudėtingas faktines aplinkybes, padarė akivaizdžią klaidą, kuri gali pateisinti ginčijamo akto panaikinimą, ieškovo pateiktų įrodymų turi pakakti tam, kad šiame akte esantis faktinių aplinkybių vertinimas pasirodytų neįtikinamas. Išskyrus minėtą įtikinamumo vertinimą, Bendrasis Teismas negali pakeisti šio sprendimo autoriaus atlikto sudėtingų aplinkybių vertinimo savuoju (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 145 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 55 Vis dėlto minėtos teismo kontrolės ribos nedaro įtakos jo pareigai patikrinti pateikiamų įrodymų dalykinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą ir tai, ar šie įrodymai atspindi visus esminius duomenis, į kuriuos reikėjo atsižvelgti vertinant sudėtingą situaciją, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (šiuo klausimu žr. 2005 m. vasario 15 d. Sprendimo *Komisija / Tetra Laval*, C-12/03 P, EU:C:2005:87, 39 punktą; 2015 m. liepos 9 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-360/14 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:457, 37 punktą ir 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 56 punktą).
- 56 Be to, reikia priminti, kad tais atvejais, kai Sąjungos institucija turi didelę diskreciją vertinti, tam tikrų procedūrinių garantijų laikymosi kontrolė yra ypač svarbi. Teisingumo Teismas turėjo galimybę patikslinti, kad tarp šių garantijų yra ir kompetentingos institucijos pareiga atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visas konkrečiu atveju svarbias aplinkybes ir pakankamai motyvuoti savo sprendimą (šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Ispanija / Lenzing*, C-525/04 P, EU:C:2007:698, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

B. Dėl pirminių pastabų, pateiktų ginčijamo sprendimo priedo I antraštinėje dalyje (apeliacinio skundo vienintelio pagrindo pirma dalis)

- 57 Šią pirmą dalį sudaro trys atskiri priekaištai, susiję, pirma, su Komisijos, kaip rizikos valdytojos, vaidmeniu pagal Reglamentą Nr. 1107/2009, antra, su atsargumo principo vaidmeniu ir, trečia, su valstybėms narėms pagal Reglamentą Nr. 1107/2009 suteiktu vaidmeniu suteikiant leidimą AAP.
- 58 Reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo priede Komisija norėjo pateikti „tam tikras bendro pobūdžio pirmines pastabas dėl elementų, kuriais grindžiami jos pagal Reglamentą [Nr. 1107/2009] priimami reglamentuojamojo pobūdžio sprendimai, kurie yra svarbūs atliekant vidaus peržiūrą“.
- 59 Kaip atsiliepiame į ieškinį pripažįsta Komisija, keli ieškovės pateikti argumentai dėl šių pirminių pastabų atitinkamai dėl Komisijos, kaip rizikos valdytojos, vaidmens, atsargumo principo ir valstybių narių vaidmens gali turėti įtakos ieškinio esmės vertinimui.

60 Tokiomis aplinkybėmis ieškovės argumentai, pateikti dėl šių pirminių pastabų, net jeigu jie yra horizontalaus pobūdžio, negali būti laikomi nepriimtinais ar neveiksmingais. Vadinasi, juos reikia nagrinėti iš esmės.

1. Dėl Komisijos, kaip rizikos valdytojos, vaidmens ir atsargumo principo vaidmens

61 Pirma, ieškovė priekaištauja Komisijai dėl to, kad ji nusprendė, kad, kaip rizikos valdytoja, kaip tai suprantama pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 463), 3 straipsnį, ji „savo reglamentuojamojo pobūdžio sprendimuose neprivalo laikytis išvadų, padarytų atlikus mokslinį rizikos vertinimą“, nes ji gali atsižvelgti į kitus teisėtus veiksnius ir savo sprendimuose dėl patvirtinimo nustatyti rizikos mažinimo priemones.

62 Visų pirma, ieškovės teigimu, būtų klaidinga Reglamentui Nr. 1107/2009 automatiškai taikyti Reglamento Nr. 178/2002 sistemą ir principus. Priešingai nei pastarasis reglamentas, Reglamentas Nr. 1107/2009 grindžiamas atsargumo principu, todėl pagal šį reglamentą šių interesų apsauga sistemškai yra svarbesnė nei ekonominių interesų tenkinimas. Be to, Reglamento Nr. 1107/2009 II priede nustatyti tam tikri pašalinimo kriterijai, kurių nesilaikant draudžiama patvirtinti tam tikrą veikliąją medžiagą, nesuteikiant Komisijai jokios diskrecijos. Tai pasakytina, be kita ko, apie endokrininę sistemą ardančias savybes, kurių pavojų nurodė ieškovė, ir kelis aplinkosauginius kriterijus. Apskritai ekotoksikologiniu požiūriu pagal Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.8 punktą Komisijai leidžiama patvirtinti veikliąją medžiagą, tik jeigu „atlikus rizikos įvertinimą įrodoma, kad <...> rizika yra priimtina“ ir bus daromas tik „nežymus poveikis naminiams bitėms“.

63 Ieškovės teigimu, iš šių nuostatų matyti, kad Komisija nėra įgaliota rizikos valdymo tikslais patvirtinti veikliųjų medžiagų, kurios, remiantis nepriklausomu moksliniu vertinimu, neatitinka Reglamento Nr. 1107/2009 II priede nustatytų kriterijų. Tas pats pasakytina ir apie „priimtina“ rizikos pobūdį, kuris kartais gali būti nustatytas vertinimo, o ne jos valdymo etape. Pagal 2000 m. vasario 2 d. Komisijos komunikatą dėl vadovavimosi atsargumo principu (COM(2000) 1 *final*) ši rizikos valdymo operacija vykdoma tik kai atlikus „mokslinį rizikos vertinimą dėl duomenų nepakankamumo, neįtikinamumo ar netikslumo negalima pakankamai patikimai nustatyti kylančios rizikos“. Kitaip tariant, kai rizika nustatoma pakankamai patikimai, Komisija negali neatsižvelgti į mokslinio vertinimo išvadas, remdamasi savo, kaip rizikos valdytojos, įgaliojimais. Taip yra, be kita ko, tuo atveju, kai EFSA nurodo, kad medžiaga kelia „didelę riziką“.

64 Be to, ieškovė pažymi, kad net darant prielaidą, jog Komisija, atsižvelgdama į kitus interesus, be kita ko, ekonominius, gali patvirtinti medžiagą, kuri pagal EFSA vertinimą neatitinka Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo kriterijų, įgyvendinimo reglamentas 2021/2049 nėra grindžiamas jokiais tokio pobūdžio motyvais.

65 Antra, ieškovė kritikuoja Komisijos teiginį, kad patvirtinimo sistema, siejama su „griežtomis rizikos mažinimo priemonėmis“, kaip antai įgyvendinimo reglamentas 2021/2049, gali būti ir atsargumo principo taikymo priemonė, ir priemonė laikytis proporcingumo principo. Pirma, ji mano, kad dėl rėmimosi tokiais principais Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnyje ir II priede nustatytos aiškios ir tikslios patvirtinimo sąlygos negali tapti neveiksmingos. Jei atlikus mokslinį vertinimą konstatuojama, kad medžiaga neatitinka šių sąlygų, Komisija negali pakeisti teisės aktų leidėjo ir patvirtinti tą medžiagą remdamasi politiniais ar ekonominiais motyvais. Kita vertus, rizikos mažinimo priemonės turi būti derinamos su veiksmingumo principu. Šis principas būtų

pažeistas, jei sąlygos būtų tokios griežtos, kad taptų neįgyvendinamos, todėl kiltų pavojus, kad jos nebus taikomas, jų nebus laikomasi ir jos nebus kontroliuojamos. Jos nuomone, kai kurios sąlygos, kuriomis grindžiamas Įgyvendinimo reglamentas 2021/2049, pavyzdžiui, didesnės nei šimto metrų buferinės zonos, yra akivaizdžiai nerealias. Be to, valstybėms narėms nenustatyta jokios konkrečios priemonės, todėl šių sąlygų laikymasis yra dar labiau iliuzinis.

- 66 Komisija ginčija šiuos argumentus.
- 67 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia Komisija, ieškovės pozicija, kad Komisija automatiškai netenka „visos diskrecijos“ kilus abejonių dėl to, ar tenkinamas vienas iš Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3 punkte nurodytų kriterijų, yra pakankamai glaudžiai susijusi su argumentu, kurį ieškovė pateikė savo prašymo atlikti vidaus peržiūrą 16 punkte: „remiantis atsargumo, aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos principais ir [Reglamento Nr. 1107/2009] 4 [straipsnio] 1 dalimi, nustačius, kad yra nors viena [svarbi probleminė sritis], medžiagos [patvirtinimo galiojimas] turėtų būti [nepratęstas], jei negalima užtikrinti žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugos“.
- 68 Be to, dėl argumento, grindžiamo Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.8 punktu, reikia konstatuoti, kad jis yra pakankamai glaudžiai susijęs su argumentais, kuriuos ieškovė pateikė prašyme atlikti vidaus peržiūrą, todėl jis turi būti laikomas priimtiniu pagal šio sprendimo 46 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 69 Dėl esmės, kiek tai susiję su Komisijos, kaip rizikos valdytojos, vaidmeniu ir atsargumo principo vaidmeniu, pirmiausia reikia priminti, kad Reglamentu Nr. 1107/2009 nustatytos AAP ir jų veikliųjų medžiagų autorizacijos ir patvirtinimo procedūros yra viena iš atsargumo principo išraiškų (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 108 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 70 Atsargumo principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, pagal kurį tiksliai vykdydamos joms atitinkamais teisės aktais suteiktą kompetenciją atitinkamos valdžios institucijos įpareigojamos imtis priemonių, tinkamų užkirsti kelią galimam pavojui visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai, ir šių interesų apsaugos reikalavimus iškelti virš ekonominių interesų. Kadangi visose savo kompetencijos srityse Sąjungos institucijos yra atsakingos už visuomenės sveikatos apsaugą, saugumą ir aplinką, atsargumo principas gali būti laikomas savarankišku principu, kylančiu iš Sutarties nuostatų, visų pirma SESV 11 straipsnio, 168 straipsnio 1 dalies, 169 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 191 straipsnio 1 ir 2 dalių (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Artegodan ir kt. / Komisija*, T-74/00, T-76/00, T-83/00–T-85/00, T-132/00, T-137/00 ir T-141/00, EU:T:2002:283, 184 punktą; 2003 m. spalio 21 d. Sprendimo *Solvay Pharmaceuticals / Taryba*, T-392/02, EU:T:2003:277, 121 punktą ir 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *BP / FRA*, T-838/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:494, 396 punktą).
- 71 Atsargumo principas reiškia, kad jei esama abejonių dėl rizikos, kylančios, be kita ko, aplinkai, buvimo ar jos masto, apsaugos priemonių galima imtis nelaukiant, kol bus visiškai įrodytas šios rizikos realumas ir rimtumas. Jeigu paaiškėja, kad dėl atliktų tyrimų rezultatų nepakankamumo neįmanoma neabejotinai nustatyti nurodomos rizikos buvimo ar masto, tačiau realios žalos aplinkai tikimybė išlieka tuo atveju, jeigu rizika pasitvirtintų, atsargumo principas pateisina ribojamųjų priemonių ėmimąsi (žr. 2021 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir Bayer / Komisija*, C-499/18 P, EU:C:2021:367, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 72 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad atsargumo principas pateisina ribojamųjų priemonių priėmimą tik jeigu jos yra ne tik nediskriminacinės ir objektyvios, bet ir proporcingos. SESV 191 straipsnio 2 dalyje numatytas atsargumo principas taikomas Sąjungos veiksams ir jis negali būti aiškinamas taip, jog Sąjungos institucija juo remdamasi turi priimti konkrečią priemonę, pavyzdžiui, atsisakyti suteikti autorizaciją. Nors iš tiesų šis principas gali pateisinti institucijos priimtą ribojamąją priemonę, vis dėlto jis neįpareigoja jos to daryti bet kokiomis aplinkybėmis (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2019 m. balandžio 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, T-108/17, EU:T:2019:215, 282 ir 284 punktus).
- 73 Jei atlikus mokslinį vertinimą negalima pakankamai užtikrintai nustatyti rizikos buvimo, atsargumo principo taikymas ar netaikymas paprastai priklauso nuo kompetentingos institucijos naudojantis savo didele diskrecija pasirinkto apsaugos lygio. Tačiau šis pasirinkimas turi atitikti visuomenės sveikatos apsaugos, saugumo ir aplinkos apsaugos viršenybės prieš ekonominius interesus principą bei proporcingumo ir nediskriminavimo principus (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Artegodan ir kt. / Komisija*, T-74/00, T-76/00, T-83/00–T-85/00, T-132/00, T-137/00 ir T-141/00, EU:T:2002:283, 186 punktą ir 2003 m. spalio 21 d. Sprendimo *Solvay Pharmaceuticals/Taryba*, T-392/02, EU:T:2003:277, 125 punktą).
- 74 Kalbant apie procesą, po kurio institucija patvirtina tinkamas priemones, kad, vadovaujantis atsargumo principu, būtų išvengta tam tikros galimos rizikos žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai, gali būti išskirti trys etapai: pirma, galimo neigiamo tam tikro reiškinio poveikio nustatymas, antra, su šiuo reiškiniu susijusios rizikos žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai vertinimas ir, trečia, jei galima nustatyta rizika viršija visuomenei priimtinas ribas, – rizikos valdymas patvirtinant tinkamas apsaugos priemones (2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 111 punktą).
- 75 Pirma, ieškovė iš esmės teigia, kad kai EFSA pakankamai patikimai nustato riziką, Komisija negali neatsižvelgti į mokslinio vertinimo išvadas remdamasi savo, kaip rizikos valdytojos, įgaliojimais.
- 76 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad ginčijamame sprendime Komisija pažymėjo:

„Priimdama įgyvendinimo reglamentus dėl veikliosios medžiagos patvirtinimo arba patvirtinimo galiojimo pratęsimo pagal [Reglamentą Nr. 1107/2009], Komisija veikia kaip rizikos valdytoja, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnyje. Ji veikia po dviejų etapų rizikos vertinimo procedūros, kurią atlieka [ARVN] ir EFSA, glaudžiai konsultuodamasi su valstybių narių rizikos valdytojais, atstovaujama Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniam komitete – Augalų apsaugos produktų skyrius – Teisės aktai.

Taigi, Komisija nori priminti, pirma, kad kaip rizikos valdytoja savo reglamentuojamojo pobūdžio sprendimuose ji neprivalo laikytis išvadų, padarytų atlikus mokslinį rizikos vertinimą, tačiau jomis remiasi priimdama rizikos valdymo sprendimus, žinodama visas aplinkybes [žr. Reglamento (EB) Nr. 178/2002 34 konstatuojamąją dalį] ir atsižvelgdama į įvairius elementus. Tarp šių elementų yra [ARVN] parengtas pratęsimo vertinimo ataskaitos projektas ir EFSA išvados dėl jos vadovaujamo šio pratęsimo vertinimo projekto tarpusavio vertinimo rezultatų. [Įgyvendinimo] reglamento (ES) Nr. 844/2012 14 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad Komisija „atsižvelgia“ į šiuos rezultatus priimdama rizikos valdymo sprendimus. Be to, Komisija gali paprašyti EFSA pateikti bet koki paaškinimą, kuris, jos nuomone, yra būtinas, kad ji galėtų priimti sprendimą dėl rizikos valdymo pagal Reglamentą (EB) Nr. 178/2002, ypač jei ji mano, kad būtina didinti mokslinį tikrumą. Šie pareiškimai taip pat yra rizikos vertinimo, kuriuo Komisija grindžia savo sprendimą, dalis.

Komisijos, kaip rizikos valdytojos, vaidmuo reiškia, kad jos sprendimai gali būti susiję su tinkamų prevencijos ir kontrolės galimybių pasirinkimu siekiant sumažinti rizikos vertinime nustatytą riziką. Iš tiesų [Reglamento Nr. 1107/2009] 6 straipsnyje nustatyta, kad siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi [šio reglamento] 4 straipsnyje ir II priede nustatytų patvirtinimo kriterijų, Komisija patvirtinimui ir jo pratęsimui gali nustatyti tam tikras sąlygas ir apribojimus, pavyzdžiui, „poreik[į] nustatyti riziką mažinančias priemones“ [6 straipsnio i punktas].

Šiomis aplinkybėmis Komisija norėtų priminti, kad patvirtinimo kriterijus aplinkos srityje yra „nepriimtino“ poveikio aplinkai nebuvimas [žr. Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 3 dalies e punktą], o tai skiriasi nuo kriterijaus, susijusio su žmonių sveikata – „neturi turėti tiesioginio ar uždelsto kenksmingo poveikio žmonių <...> ar gyvūnų sveikatai“ [žr. Reglamento (ES) Nr. 1107/2009 4 straipsnio 3 dalies b punktą].“

- 77 Visų pirma reikia priminti, kad remiantis jurisprudencija rizikos visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai vertinimas reiškia, kad, siekdama kovoti su galimu neigiamu tam tikro reiškinio poveikiu, institucija turi moksliskai įvertinti šią riziką ir nustatyti, ar ji viršija visuomenei priimtina laikomą rizikos lygį. Taigi, kad institucijos galėtų įvertinti riziką, joms svarbu, pirma, turėti mokslinį rizikos vertinimą ir, antra, nustatyti visuomenei nepriimtina laikomą rizikos lygį (žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimą *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 65 punktas ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 78 Mokslinis rizikos vertinimas – tai mokslo procesas, kurio tikslas – kiek įmanoma identifikuoti pavojų ir jį apibūdinti, įvertinti sąlyčio su šiuo pavojumi tikimybę ir apibrėžti riziką (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 138 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 79 Mokslinį rizikos vertinimą, kaip mokslo procesą, institucija turi pavesti mokslo srities specialistams (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 115 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 80 Nebūtina, kad moksliniu rizikos vertinimu institucijoms būtų pateikti neginčytini rizikos tikrumo ir galimo neigiamo poveikio sunkumo, jei ši rizika pasitvirtintų, įrodymai. Atsargumo principas taikomas aplinkybėmis, kurioms būdinga tai, kad nėra aiškios mokslo pozicijos. Be to, patvirtinant prevencinę priemonę arba, atvirkščiai, ją atšaukiant ar sušvelninant, negali būti reikalaujama įrodyti visišką rizikos nebuvimą, nes paprastai mokslo požiūriu tokio įrodymo pateikti neįmanoma, kadangi praktikoje nulinės rizikos nebūna. Vis dėlto prevencinė priemonė negali būti tinkamai pagrįsta vien hipotetiniu požiūriu į riziką, grindžiamu dar nepatvirtintomis mokslo hipotezėmis (žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimą *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 69 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 81 Mokslinis rizikos vertinimas turi būti grindžiamas geriausiais turimais mokslo duomenimis ir atliekamas nepriklausomai, objektyviai ir skaidriai (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 141 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 82 Be to, prevencinė priemonė gali būti priimta tik tada, kai rizika, nereikalaujant, kad jos buvimas ir mastas būtų „visiškai“ įrodyti pateikus įtikinamų mokslo įrodymų, vis dėlto pakankamai įrodyta remiantis šios priemonės priėmimo metu turėtais mokslo duomenimis (2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink.,

EU:T:2013:167, 143 punktas; 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 120 punktas ir 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 73 punktas).

- 83 Toliau rizikos lygį, laikytiną nepriimtinu visuomenei, laikydamosi taikytinų normų apibrėžia institucijos, atsakingos už politinį sprendimą nustatyti tinkamą minėtos visuomenės apsaugos lygį. Būtent šios institucijos turi nustatyti kritinę galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai ir šio galimo poveikio sunkumo, kuris joms atrodo nebepriimtinas šioje visuomenėje, ribą, kurią peržengus, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą, saugumą ir aplinką, būtina imtis prevencinių priemonių, nepaisant esamų mokslo abejonių (žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimą *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 75 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 84 Nustatydamos rizikos lygį, laikomą nepriimtinu visuomenei, institucijos yra saistomos savo pareigos užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos, saugumo ir aplinkos apsaugos lygį. Šis aukštas apsaugos lygis nebūtinai turi būti technikos požiūriu aukščiausias, kad būtų suderinamas su SESV 114 straipsnio 3 dalimi. Be to, šios institucijos negali laikytis vien hipotetinio požiūrio į riziką ir priimti sprendimų, remdamosi „nulinės rizikos“ lygiu (2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 146 punktas ir 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 76 punktas).
- 85 Rizikos lygio, laikytino nepriimtinu visuomenei, nustatymas priklauso nuo kompetentingos institucijos atlikto kiekvieno nagrinėjamo atvejo konkrečių aplinkybių vertinimo. Valdžios institucija gali atsižvelgti, be kita ko, į poveikio žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai sunkumą šios rizikos pasitvirtinimo atveju, įskaitant galimo neigiamo poveikio mastą, ilgalaikiškumą, galimybę jį atitaisyti arba galimą vėlesnį padarytos žalos poveikį, taip pat į daugiau ar mažiau konkretų rizikos suvokimą atsižvelgiant į turimas mokslo žinias (2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 147 punktas; 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 124 punktas ir 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 77 punktas).
- 86 Galiausiai rizikos valdymas – tai visi veiksmai, kurių ėmėsi su rizika susidūrusi institucija, kad nustatytų visuomenei priimtina rizikos lygį, atsižvelgdama į savo pareigą laikantis atsargumo principo užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos, saugumo ir aplinkos apsaugos lygį (2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (France) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 148 punktas; 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 125 punktas ir 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 78 punktas).
- 87 Šie veiksmai apima laikinųjų priemonių priėmimą, o šios turi būti proporcingos, nediskriminuojančios, skaidrios ir nuoseklios, palyginti su jau priimtomis panašiomis priemonėmis (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 126 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 88 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovė negali pagrįstai teigti, kad dėl to, jog EFSA nustatė tam tikras svarbias problemines sritis, Komisija nebeturi jokios diskrecijos šiuo klausimu.

- 89 Iš tiesų, nors pagal 2012 m. rugsėjo 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 844/2012, kuriuo nustatomos veikliųjų medžiagų patvirtinimo pratęsimo procedūros įgyvendinimo nuostatos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 252, 2012, p. 26), 14 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą Komisija turi „atsižvelgti“ į EFSA išvadas ir į ARVN pratęsimo vertinimo ataskaitos projektą, priimant reglamentą dėl veikliosios medžiagos patvirtinimo galiojimo pratęsimo jos, kaip rizikos valdytojos, nesaisto EFSA arba ARVN padarytos išvados (šiuo klausimu žr. 2023 m. spalio 4 d. Sprendimo *Ascenza Agro ir Industrias Afrasa / Komisija*, T-77/20, EU:T:2023:602, 246 ir 247 punktus).
- 90 Toks atsižvelgimas negali būti aiškinamas kaip Komisijos pareiga visais aspektais vadovautis EFSA ar ARVN išvadomis, net jeigu jos yra vertinimo ataskaitos taškas, todėl turi didelę reikšmę atliekant šį vertinimą (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Taminco ir Arysta LifeScience Great Britain / Komisija*, T-740/18, EU:T:2022:61, 141 punktą).
- 91 Vis dėlto Komisijos, kaip rizikos valdytojos, didelę diskreciją riboja būtinybė laikytis Reglamento Nr. 1107/2009 nuostatų, visų pirma jo 4 straipsnio, siejamo su šio reglamento II priedu, ir atsargumo principas, kuriuo grindžiamos visos šio reglamento nuostatos.
- 92 Konkrečiai kalbant, kai atlikus rizikos vertinimą nustatomos kelios svarbios probleminės sritys, nurodytos šio sprendimo 8 punkte, ir rekomenduojama nepratęsti atitinkamos veikliosios medžiagos patvirtinimo galiojimo, Komisija iš principo negali nukrypti nuo tokio vertinimo rezultatų, nes priešingu atveju būtų pažeistas atsargumo principas.
- 93 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Komisija gali pratęsti veikliosios medžiagos patvirtinimo galiojimą, tik jeigu pakankamai įrodyta, kad, nepaisant to, jog nustatytos svarbios probleminės sritys, rizikos mažinimo priemonės leidžia daryti išvadą, kad laikomasi Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 1–3 dalyse nustatytų kriterijų. Toks įrodymas negali būti laikomas pakankamu, nesant mokslinio tokių priemonių tinkamumo patikrinimo atsižvelgiant į minėtus kriterijus.
- 94 Kaip teigia Komisija ir su sąlyga, kad laikomasi šio sprendimo 89–93 punktuose nurodytų principų, jos vaidmuo yra būtent apibrėžti visuomenei priimtina riziką, nustatant didesnę toleravimo ribą aplinkos apsaugai nei žmonių ar gyvūnų sveikatai ir atsižvelgiant į valdymo priemones, skirtas konkrečiai rizikai sumažinti.
- 95 Priešingai, nei teigia ieškovė, tai nereiškia, kad pratęsdama veikliosios medžiagos cipermetrino patvirtinimo galiojimą ir nustatydamą tam tikras rizikos valdymo priemones Komisija „neatsižvelgė“ į EFSA mokslinius vertinimus ar į jų nesilaikė.
- 96 Šiuo klausimu reikia priminti, kad šiuo atveju EFSA išvadose atliktas rizikos vertinimas vėliau buvo patikslintas jos 2019 m. pareiškime, kuriame ji patvirtino galimybę priimti rizikos valdymo priemones. Taigi vien tai, kad EFSA savo išvadose nustatė keturias svarbias problemines sritis, neleidžia teigti, kad Komisija, kaip rizikos valdytoja, nebeturi jokios diskrecijos, su sąlyga, kad ji užtikrina, kad būtų tenkinami Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnyje nustatyti kriterijai. Kitaip tariant, Komisija, laikydamosi atsargumo principo, gali patikrinti, ar rizika gali tapti priimtina nustatant tam tikras priemones.

- 97 Be to, ieškovė klaidingai nurodo, kad tokios rizikos valdymo priemonės gali būti priimtose tik esant „duomenų trūkumui“. Iš tiesų Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse daroma nuoroda į „realias naudojimo sąlygas“, todėl taip pat leidžiama priimti šias priemones, kai rizika yra aiškiai nustatyta, net jeigu ji nustatyta remiantis išsamia duomenų visuma.
- 98 Vadinasi, pirmąjį ieškovės priekaištą reikia atmesti.
- 99 Antra, ieškovė iš esmės teigia, kad Reglamento Nr. 1107/2009 II priede nustatyti tam tikri pašalinimo kriterijai, kurių nesilaikant draudžiama patvirtinti atitinkamą veikliąją medžiagą, nesuteikiant Komisijai jokios diskrecijos. Taip visų pirma yra minėto reglamento II priedo 3.6.5 ir 3.8.5 punktuose numatyto endokrininės sistemos ardymo poveikio atveju.
- 100 Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.6.2, 3.6.3 ir 3.6.5 punktuose nustatyti kriterijai, atitinkamai skirti genotoksiškumui, kancerogeniškumui ir endokrininei sistemai kenkiančioms savybėms, yra suformuluoti ir aiškintini taip pat, kaip nurodyta šio priedo 3.6.4 punkte, t. y. kad veiklioji medžiaga „patvirtinama tik tuo atveju, jei“ ji „nepriskiriama arba neturi būti priskiriama“ prie mutageninių, kancerogeninių arba kaip endokrininę sistemą ardančių medžiagų. Tai yra „pašalinimo kriterijai“, kurie priešinami su Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais sąlygomis, dėl kurių to paties reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jeigu galima tikėtis, kad tos sąlygos bus įvykdytos, atitinkama medžiaga turi būti patvirtinta (šiuo klausimu žr. 2023 m. spalio 4 d. Sprendimo *Ascenza Agro ir Industrias Afrasa / Komisija*, T-77/20, EU:T:2023:602, 118–121 punktus).
- 101 Vis dėlto pakanka konstatuoti, kad šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo nematyti, kad Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.6.5 punkte numatyti kriterijai nėra pašalinimo kriterijai, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 100 punkte nurodytą jurisprudenciją. Be to, EFSA ar ARVN niekada nelaiškė cipermetrino endokrininę sistemą ardančią veikliąją medžiagą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.6.5 punktą. Beje, kriterijaus, susijusio su endokrininės sistemos ardymo poveikiu, laikymasis nenurodytas tarp „svarbių probleminių sričių“, kurias EFSA nustatė savo išvadose.
- 102 Dėl to antrąjį ieškovės priekaištą reikia atmesti kaip neveiksmingą.
- 103 Trečia, dėl ieškovės argumentų, susijusių su būtinybe laikytis veiksmingumo principo, pažymėtina, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 91 punkte, Komisijos, kaip rizikos valdytojos, didelė diskrecija yra apibrėžta Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnyje, siejamame su šio reglamento II priedu. Iš šio reglamento 4 straipsnio 2 ir 3 dalių matyti, kad veiklioji medžiaga gali būti patvirtinta tik įrodžius, kad patvirtinimo sąlygos tenkinamos realiomis naudojimo sąlygomis. Pagal šio straipsnio 5 dalį turi būti įrodyta, kad šiuos kriterijus realiomis naudojimo sąlygomis tenkina bent vieno tos veikliosios medžiagos turinčio AAP bent vienas tipiško naudojimo būdas.
- 104 Be to, Komisija, kaip rizikos valdytoja, negali manyti, kad Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti kriterijai yra tenkinami, kai tokia išvada grindžiama nustatytais rizikos mažinimo priemonėmis, kurios neleidžia atmesti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ar nepriimtino poveikio aplinkai, be kita ko, dėl to, kad tokios priemonės yra nerealiai. Kitaip tariant, ji negali teigti, kad naudojimas yra „saugus“, neįsitikinusi, ar pritaikytos rizikos mažinimo priemonės leidžia veiksmingai, o ne teoriškai, sumažinti nustatytą riziką iki priimtino lygio.

- 105 Vis dėlto ginčijamame sprendime Komisija visiškai neteigė, kad turi teisę numatyti nerealias rizikos mažinimo priemonės. Priešingai, ji rėmėsi 2019 m. pareiškimu, kuriame pati EFSA konstatavo, kad Įgyvendinimo reglamento 2021/2049 I priede nurodytos rizikos mažinimo priemonės, kurių laikymąsi turi patikrinti valstybės narės vykdydamos AAP, kurių sudėtyje yra nagrinėjamos veikliosios medžiagos, autorizacijos procedūras, leidžia daryti išvadą, kad rizika vandens organizmams, netiksliniams nariuotakojams ir bitėms yra maža. Be to, Komisija nusprendė, kad valstybės narės, vykdydamos šias autorizacijos procedūras, turi patikrinti, ar tokios priemonės yra praktiškai įmanomos. Vadinasi, šis ieškovės argumentas turi būti atmestas.
- 106 Dėl ekonominių ar politinių aspektų, kuriems esą Komisija teikė pirmenybę priimdama Įgyvendinimo reglamentą 2021/2049, pažymėtina, kad tai yra naujas argumentas, palyginti su prašyme atlikti peržiūrą pateiktais priekaištais, todėl jis yra nepriimtinas nagrinėjant šį ieškinį. Bet kuriuo atveju toks argumentas yra pernelyg neaiškus ir hipotetinis, kad būtų galima ginčyti ginčijamo sprendimo teisėtumą.
- 107 Galiausiai ginčijamame sprendime iš esmės tvirtindama, kad taikydama ir įgyvendindama Reglamentą Nr. 1107/2009 galėjo remtis atsargumo principu, kartu laikydamasi ir proporcingumo principo, kaip patvirtino Teisingumo Teismas (šiuo klausimu žr. 2021 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir Bayer / Komisija*, C-499/18 P, EU:C:2021:367, 166 punktą), Komisija nepadarė jokios teisės klaidos.
- 108 Todėl, nedarant poveikio klausimui, ar Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti, kad cipermetrinas atitinka Reglamento Nr. 1107/2009 II priedo 3.6.5 punkte nustatytas patvirtinimo sąlygas, kuris bus nagrinėjamas toliau, šiuos ieškovės argumentus reikia atmesti.

2. Dėl valstybėms narėms pagal Reglamentą Nr. 1107/2009 suteikto vaidmens

- 109 Ieškovė mano, kad Komisija negali pagrįstai teigti, jog būtent valstybės narės, išduodamos leidimus pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra cipermetrino, turi „nustatyti tinkamas sąlygas, kaip antai rizikos mažinimo priemonės“, ir atlikti Reglamento Nr. 1107/2009 50 straipsnyje numatytą lyginamąjį vertinimą, nes cipermetrinas buvo klasifikuotas kaip keistina medžiaga.
- 110 Ji mano, kad Komisija negali perkelti savo atsakomybės valstybėms narėms. Viena vertus, dauguma valstybių narių neturi administracinių pajėgumų parengti tokias rizikos mažinimo priemonės ir juo labiau užtikrinti, kad jų būtų laikomasi praktiškai. Taigi atsikratydama atsakomybės valstybių narių naudai Komisija pažeidžia ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalios bendradarbiavimo principą. Kita vertus, Reglamente Nr. 1107/2009 numatytas tarpusavio pripažinimo principas, pagal kurį leidimo vienoje valstybėje narėje turėtojas gali juo remtis kitose valstybėse. Dėl šio mechanizmo iš valstybių narių atimama reali jų teritorijoje naudojamų produktų kontrolė ir jis gali paskatinti „lenktynes dėl žemesnių standartų“. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Komisijos pozicija kenkia dviem Reglamento Nr. 1107/2009 tikslams – suderinti augalų apsaugos produktų taisykles vidaus rinkoje ir pasiekti aukštą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.
- 111 Komisija ginčija šiuos argumentus.

112 Ginčijamo sprendimo priedo c skyriuje „Valstybių narių vaidmuo pagal [Reglamentą Nr. 1107/2009] suteikiant leidimus AAP“ prie „pirminių pastabų“ Komisija nurodė:

„Komisija norėtų priminti, kad teisės aktų leidėjai nusprendė atskirti veikimo lygį Sąjungos mastu, kiek tai susiję su veikliųjų medžiagų patvirtinimu, paliekant valstybes nares atsakingas už leidimų išdavimą produktų, kurių sudėtyje yra šių medžiagų, naudojimui kaip pesticidų (žr. [Reglamento Nr. 1107/2009] 10 ir 23 konstatuojamąsias dalis). Valstybės narės taip pat turi užtikrinti saugą nustatydamos tinkamas sąlygas, pavyzdžiui, rizikos mažinimo priemonės, apimančias, bet neapsiribojančias tomis priemonėmis, kurios būtinos patvirtinant produktą [Sąjungos] mastu. Be to, jei medžiaga priskiriama prie keistinių medžiagų, valstybės narės gali suteikti leidimą tik jeigu yra tenkinamos [Reglamento Nr. 1107/2009] 50 straipsnyje nustatytos sąlygos, t. y. atlikus lyginamąjį vertinimą.

Cipermetrino atveju Komisija atidžiai išnagrinėjo rizikos vertintojų pareikštas nuomones dėl jo patvirtinimo galiojimo pratęsimo. Ji vėl susisieki su EFSA ir ARVN. Kad dar labiau sustiprintų savo sprendimą, ji paprašė EFSA pateikti papildomą pareiškimą dėl galimų rizikos mažinimo priemonių veiksmingumo ir įpareigojo valstybes nares nustatyti tokias priemones išduodant savo leidimus (žr. Komisijos reglamento I ir II prieduose nustatytas „specialiąsias sąlygas“), be kita ko, susijusias su:

- naudojimo apribojimu tik profesionaliais naudotojais,
- konkrečiomis ir išmatuojamomis vandens organizmų ir netikslinių nariuotakojų, įskaitant bites, apsaugos sąlygomis,
- konkrečiais nurodymais valstybėms narėms nagrinėjant leidimo išdavimo prašymą ypatingą dėmesį skirti keliems aspektams, be kita ko, vandens organizmų ir netikslinių nariuotakojų, įskaitant bites, apsaugai, rizikos vartotojams vertinimui ir pagamintos veikliosios medžiagos techninei specifikacijai,
- jei reikia, tolesnių priemonių numatymu.“

113 Kaip teisingai teigia Komisija, ieškovė neginčija minėtų ginčijamo sprendimo priede pateiktų argumentų pagrįstumo, o iš esmės tik pažymi, kad, pirma, Komisija vengia savo pareigų ir „perkelia“ jas valstybėms narėms, ir, antra, kad Reglamento Nr. 1107/2009 40 ir paskesniuose straipsniuose įtvirtintas abipusio leidimų pripažinimo principas prieštarauja šio reglamento tikslams.

114 Dėl pirmojo argumento reikia konstatuoti, kad priminusi, jog pagal Reglamentą Nr. 1107/2009 tvirtinti veikliąją medžiagą priklauso Komisijai, o leidimą produktui išduoti priklauso valstybėms narėms, Komisija nepadarė jokios teisės klaidos. Beje, ieškovė tik nurodo, kad nacionalinės valdžios institucijos patiria pernelyg didelės administracinės naštos problemų, tačiau neginčija argumento, kad būtent valstybės narės pagal Reglamento Nr. 1107/2009 50 straipsnį turi atlikti lyginamąjį vertinimą prieš suteikdamos leidimą AAP, kurio sudėtyje yra keistinos medžiagos.

115 Dublike ieškovė tvirtina, kad Reglamento Nr. 1107/2009 50 straipsnis visiškai netrukdo Komisijai pačiai nustatyti rizikos mažinimo priemonių Įgyvendinimo reglamente 2021/2049. Toks argumentas yra neveiksmingas, nes juo nepaneigiama ginčijamame sprendime Komisijos padaryta išvada, kad pagal Reglamento Nr. 1107/2009 sistemą valstybės narės, išduodamos leidimus produktams, turi nustatyti tinkamas sąlygas, kurios gali būti griežtesnės nei Sąjungos lygmeniu

nustatyti veikliosios medžiagos apribojimai. Ieškovės pateiktos nuorodos į Reglamento Nr. 1107/2009 6 straipsnį ir 36 straipsnio 3 dalį, net jei būtų priimtinos, taip pat negali paneigti šios išvados.

- 116 Dėl antrojo argumento, siejamo su abipusiu pripažinimu, pažymėtina, kad ieškovės nurodyti argumentai taip pat yra neveiksmingi, nes, kiek tai susiję su keistina medžiaga, pagal Reglamento Nr. 1107/2009 41 straipsnio 2 dalies b punktą kaip tik tokiai medžiagai netaikomas privalomas tarpusavio pripažinimas.
- 117 Vis dėlto ieškovė tvirtina, kad pagal šią nuostatą valstybėms narėms leidžiama taikyti abipusio pripažinimo procedūrą, o tai praktiškai lemia lenktynes dėl žemesnių standartų. Darant prielaidą, kad taip ir yra, nesant ieškovės pateikto Reglamento Nr. 1107/2009 41 straipsnio neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo, toks argumentas taip pat negali įrodyti, kad Komisija padarė teisės klaidą ar akivaizdžią vertinimo klaidą, kai ginčijamame sprendime priminė valstybių narių vaidmenį pagal Reglamentą Nr. 1107/2009.
- 118 Vadinasi, visi ieškovės argumentai, susiję su ginčijamo sprendimo priede Komisijos pateiktomis pirminėmis pastabomis, turi būti atmesti.

C. Dėl priekaištų, kuriuos ieškovė pateikė grįsdama savo prašymą atlikti vidaus peržiūrą (vienintelio ieškinio pagrindo antra dalis)

[*Praleista*]

1. Dėl septintojo priekaišto, grindžiamo tuo, kad nebuvo išnagrinėtas pareiškėjo pateiktos tipinės sudėties lėtinis toksinis poveikis

[*Praleista*]

- 435 Vadinasi, septintąjį priekaištą ir visą ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 436 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)* bylinėjimosi išlaidas.

da Silva Passos

Reine

Pynnä

Paskelbta 2024 m. vasario 21 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.